

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ

ЧЛЕНІВ КОАЛІЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВОЗАХИСНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

«ПРОТИ КАТУВАНЬ»

Ми, українські громадські правозахисні організації, що підписалися нижче,

усвідомлюючи, що застосування катувань та жорстокого поводження в правоохоронних органах, пенітенціарних установах, психіатричних закладах, соціальних закладах, місцях перебування мігрантів та інших місцях несвободи, як законних, так і створених незаконно, і безкарність тих, хто вчиняє ці злочини, продовжує залишатися однією з найбільш серйозних проблем прав людини в Україні,

вважаючи за необхідне викорінення катувань і подолання безкарності,

бажаючи об'єднати наші зусилля в боротьбі проти катувань та безкарності для досягнення кращих результатів та синергетичного ефекту,

прагнучи захистити жертв катувань та жорстокого поводження та надати їм допомогу,

заявляємо про створення Коаліції «Проти катувань», діяльність якої будуватиметься на викладених нижче засадах.

1. Мета Коаліції – боротьба з катуваннями та поганим поводженням в Україні в усіх сферах, де вони застосовуються, з безкарністю тих, хто скоїв ці злочини, та надання правової, медичної, психологічної, реабілітаційної та іншої допомоги жертвам цих злочинів та їхнім сім'ям, а також створення умов для запобігання такому поводженню.

2. Напрями спільної діяльності Коаліції:

2.1. Вивчення причин існування катувань та жорстокого поводження шляхом проведення правових, соціологічних, психологічних та інших досліджень.

2.2. Робота з імплементації рекомендацій та рішень міжнародних органів в законодавство та правозастосування, у тому числі через вплив на законодавство та практику та реформування правоохоронних органів та інших органів.

2.3. Документування фактів катувань та жорстокого поводження, а також підозрілих смертей, насильницьких зникнень, незаконного утримання під вартою, зокрема *incommunicado*, гендерно обумовленого насильства й інших екстраординарних порушень прав людини.

2.4. Надання допомоги жертвам катування та жорстокого поводження та їхнім сім'ям – правової, медичної, психологічної, реабілітаційної.

2.5. Боротьба з безкарністю, притягнення до відповідальності тих, хто скоював злочини, перелічені в п. 2.4.

2.6. Проведення моніторингу катувань та жорстокого поводження в правоохоронних органах, пенітенціарних установах, психіатричних закладах, соціальних закладах, місцях перебування мігрантів та інших місцях несвободи в Україні, як законних, так і створених незаконно, а також державних інституціях, пов'язаних із застосуванням жорстокого поводження, зокрема, медичних установах.

2.7. Протидія порушенню принципу non refoulement.

2.8. Інформування про проблеми катувань та жорстокого поводження в Україні та про діяльність Коаліції.

2.9. Розвиток спеціалізованої мережі українських та міжнародних організацій, правозахисників, правників, журналістів як в Україні, так і за її межами, для тиску на Українську державу з метою ліквідації катувань та жорстокого поводження, подолання безкарності й захисту прав людини.

2.10. Посилення потенціалу членів Коаліції у попередженні катувань та жорстокого поводження, подоланні безкарності та імплементації міжнародних стандартів прав людини.

3. Принципи співпраці членів Коаліції:

3.1. **Солідарність.** Учасники Коаліції будують взаємовідносини між собою на засадах взаємної довіри, взаємоповаги, взаємодопомоги. Дії або бездіяльність учасників Коаліції не повинні наносити шкоду іншим учасникам та Коаліції.

3.2. **Добровільність.** Участь у Коаліції є добровільною, однак вихід з Коаліції не припиняє зобов'язань, що виникли під час перебування у Коаліції, зокрема, щодо конфіденційності інформації.

3.3. **Рівність.** Учасники Коаліції рівні у своїх правах та обов'язках.

3.4. **Незалежність.** Учасники Коаліції є незалежними від Коаліції у своїх діях, які не охоплюються принципами, на яких будується коаліція, та домовленостями у рамках Коаліції. Учасники не можуть втручатися у внутрішні справи одне одного.

3.5. **Принцип свободи діяльності.** Учасники Коаліції вільні у виборі напрямків і методів своєї роботи.

3.6. **Відповідальність.** Учасники Коаліції мають дотримуватися взятих на себе зобов'язань перед іншими учасниками.

3.7. **Законність.** Учасники Коаліції дотримуються норм законодавства України.

3.8. **Безоплатність.** Фінансування роботи Коаліції та членів коаліції не здійснюється за рахунок жертв порушень прав людини. Правова та інша допомога жертвам надається безоплатно для них та без розрахунку на будь-яку оплату в майбутньому.

3.9. **Конфіденційність.** Відомості про жертву порушення прав людини, про свідків, а також надана ними інформація можуть бути розголошені тільки за наявності письмової згоди такої особи. Колізія між правом на доступ до інформації про діяльність Коаліції і правом на приватність жертв порушень прав людини вирішується на користь приватності.

3.10. **Відкритість, гласність і прозорість.** Діяльність Коаліції повинна бути відкритою і прозорою для громадськості.

3.11. **Вирішення конфліктів всередині Коаліції.** У випадку виникнення спірних питань, колізій і конфліктів поміж учасниками Коаліції вони зобов'язані намагатися зняти ці конфлікти шляхом діалогу і досягнення компромісу всередині Коаліції, щоб не наносити шкоди її репутації.

3.12. **Доброзичливість, толерантність, повага до позиції меншості.** Члени Коаліції прагнуть панування в Коаліції доброзичливої атмосфери та ухвалення спільних рішень консенсусом.

4. Прикінцеві положення

4.1. Цей Меморандум набирає чинності з дня його підписання та укладається строком на три роки.

4.2. Будь-які зміни і доповнення до цього Меморандуму вносяться тільки за письмовою згодою всіх учасників Коаліції і стають невід'ємною частиною Меморандуму.

4.3. Будь-які спірні питання щодо тлумачення або застосування положень цього Меморандуму вирішуються учасниками Коаліції шляхом проведення спільних консультацій та переговорів.

Всеукраїнська громадська організація «Магнолія» (Київ)

Комітет захисту конституційних прав громадян (Київ)

ГО Центр правових та політичних досліджень «СІМ» (Львів)

ГО «Правозахисна Група «Січ» (Дніпро)

НУО «Форпост» (Дніпро),

ГО «Територія успіху» (Кропивницький)

Одеська регіональна організація Всеукраїнської НУО «Комітет виборців України»

Українська Гельсінська спілка з прав людини (Київ)

Харківська правозахисна група

Харківський інститут соціальних досліджень

Благодійна організація «Фонд милосердя та здоров'я» (Херсон)

ГО «Гельсінська ініціатива-XXI» (м. Чортків, Тернопільської області)